

T. C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
GENEL KURUL KARARLARI

Oturum Tarihi : **14.05.2015**
Oturum No. : **8**

KARAR.2015.8.262

Tıp ve sağlık bilimlerine yönelik fakülte ve/veya yüksekokullarda eğitime başlamak için asgari ölçütler incelendi. Yapılan inceleme neticesinde; söz konusu ölçütlerin aşağıda belirtilen şekilde uygun olduğuna karar verildi.

A) Tıp Fakültesinde Eğitime Başlamak İçin Asgari Ölçütler

(Aşağıdaki Asgari Ölçütler 60 Öğrenci İçin Önerilmiştir. Daha Fazla Öğrenci Alacak Tıp Fakülteleri İçin, Standartların Orantılı Şekilde Artırılması Gerekir)

1. Bir Tıp Fakültesinin eğitim öğretime başlayabilmesi için öğrenci sayısına uygun olarak fiziki alt yapının, eğitim araç ve gereçlerinin bulunduğu tam donanımlı Temel Bilimlere yönelik derslikler, laboratuvarlar (Tıbbi Beceri, Tıbbi Biyoloji, Tıbbi Genetik, Anatomi, Histoloji ve Embriyoloji, Fizyoloji, Biyokimya, Mikrobiyoloji, Farmakoloji, Biyofizik), idari yapılar, kütüphane, konferans salonu gibi altyapı yatırımları tamamlanmış olmalıdır.
2. Tıp Fakültesinde yürütülecek olan eğitim modeli belirlenmiş (Klasik, Entegre, Aktif, Hibrit = Entegre + Probleme Dayalı) ve eğitim modeli için gerekli olan donanım temin edilmiş olmalıdır. Aktif eğitim modeli uygulayan Tıp Fakültelerinde, 60 öğrenci için 12-15 kişilik 4 adet derslik olmalıdır.
3. Anatomi, Fizyoloji, Histoloji-Embriyoloji, Tıbbi Biyokimya, Tıbbi Mikrobiyoloji, Tıbbi Biyoloji/Tıbbi Genetik, Patoloji, Farmakoloji, İç Hastalıkları, Çocuk Hastalıkları, Genel Cerrahi, Kadın Hastalıkları ve Doğum alanlarından birer olmak üzere eğitimde asgari bir kaliteyi garanti altına almak amacıyla kadrolu en az 12 öğretim üyesi; müfredatının gerektirdiği diğer temel bilim alanlarından (Tıp Tarihi ve Deontoloji, Biyofizik, Tıbbi İstatistik, Tıp Eğitimi, Halk Sağlığı, vd) görevlendirme ile birer öğretim üyesi; ayrıca 60 veya daha az öğrenci için yukarıda tanımlanmış olan İç Hastalıkları, Çocuk Hastalıkları, Genel Cerrahi, Kadın Doğum Hastalıkları dışındaki tanımlanmış olan 8 Anabilim Dalı'na ait birer; 60'dan fazla öğrenci için ikişer öğretim elemanı kadrolu olarak istihdam edilmiş olması gerekir (ikiden fazla öğretim üyesi olan anabilim dallarında pratikleri öğretim üyesi yaptıracaksa, öğretim görevlisi sayısında uygun düzenleme yapılır).
4. Eğitim, araştırma ve uygulama hizmetlerinin sürdürülmesi için asgari 200 yataklı (Acil ve yoğun bakım servislerindeki yataklar hariç) olmak koşulu ile Üniversitenin öğrenci sayısı ile orantılı şekilde eğitim için gerekli, "intifa hakkı" verilmiş veya işbirliği protokolü Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilmiş hastanesi olmalıdır.

Hastane, eğitim metoduna göre 3. Sınıfta (3-4 veya 5-6. dönem) eğitim için devreye girebilir.

Genel Eğitim Ortamları

Dönem 1, Dönem 2 ve Dönem 3 öğrencilerinin kullanabilmesi için, öğrenci sayısının % 10 fazlasına göre planlanmış en az 3 adet derslik olmalıdır.

Dönem 4, Dönem 5 ve Dönem 6 öğrencileri ve küçük grup çalışmaları için sınıf mevcudunun 1/4 i ile ders yapmaya uygun en az 12 derslik olmalıdır.

Aktif öğretim sistemini uygulayan tıp fakülteleri ve PDÖ dersleri için Dönem 1, Dönem 2 ve Dönem 3 öğrencilerinin küçük grup çalışmalarında kullanılmak üzere en az 10 kişinin birlikte çalışabileceği çalışma odaları olmalıdır.

Ortak toplantılar için en az 100 öğrenciyi alabilecek ortak dersane ve seminer ortamı olmalıdır.

Tüm dershaneler uygun aydınlatma, havalandırma, ses ve görüntü sistemlerine (tercihan akıllı tahta, bilgisayar, projeksiyon makinası vb.) sahip olmalıdır.

Bir tanesi hastanede olmak üzere, en az 2 okuma salonu (Her öğrenciyeye 1.5 m² büyüklüğünde çalışma alanı hesabı ile 75 m² + yürüme alanları ile toplam en az 150 m² olmalıdır).

Kütüphane

Yetkili makamlarca onaylanmış Teknik Rapor ile belgelenmesi şartıyla aşağıdaki kriterler aranır:

Kütüphane en az 500 m² alana sahip deprem yönetmeliğine uygun yangın gibi afetlerden etkilenmesi kontrol altına alınmış, salonlarda ısınının 20-22 °C, nemin %40-%45, ses düzeyinin % 40-%45 desibel, depolarda ise ısınının 16-18 °C, nemin %45-%60 oranda olduğu kampüs içinde kolay ulaşılabilir bir yapı olmalıdır.

Basılı koleksiyonu barındıran okuma salonları, kitap ve dergi raflarından başka her 4 öğrenciyeye 2.5 m² alan olmak üzere 37,50 m² + geçiş aralıkları ve personel alanları ile toplam 150 m² olmalıdır.

Öğretim üyeleri ve diğer personel için en az 20 oturma kapasiteli 80 m² büyüklüğünde bir alan olmalıdır.

Grup çalışma odaları için 12 m² ile 20 m² arası en az 2 ayrı alan olmalıdır.

Teknolojik kaynaklara erişim için öğrenci ve öğretim üyesi sayının % 50'si kadar oturma kapasiteli internet alt yapısı olan 200 m² alan tahsis edilmiş olmalıdır.

Kitap Koleksiyonu: Öğrenci ve öğretim üyesi başına en az 10 kitap düşmeli, en az 1500 basılı kitap bulunmalı, yerli ve yabancı basılı dergi aboneliği ise en az 20 adet olmalı, elektronik veri tabanları abonelikleri ile bibliyografik (referans) verilere ve tam metin makalelere erişim sağlanmalı, en az 3000 elektronik kitap ve tıp fakülteleri için güncel bilgi sunan en az 1000 adet e-dergi ve en az 2 adet bibliyografik veri tabanına abone olmalıdır.

Tıp öğrencilerinin faydalanabilmesi için ana "Text - Book" kitaplarının her birinden en az 10 tane olmalıdır.

Fakülte kütüphaneleri ihtisas ve araştırma kütüphaneleri olduğu için 150 öğrenci ve öğretim görevlisinin olduğu bir fakülte kütüphanesinde mutlaka kütüphane ve belge bilgi yönetimi eğitimi almış 2 adet kütüphane elemanı olmalıdır.

Özel Eğitim Ortamları ve Eğitim Araçları

a) Anatomi Diseksiyon Salonu

Biri Ana Diseksiyon Masası olmak üzere en az 5 masadan oluşan ve 30 öğrencinin aynı anda çalışabileceği uygun bir oda veya ayrı bir salon ortamı bulunmalıdır.

Öğrenci ve çalışanların, sağlığı ve güvenliği açısından kadavra uygulama laboratuvarlarının havalandırma sistemleri olmalıdır.

En az 2 (50-100 öğrenci arası 3) adet kadavranın muhafazası için uygulama birimi içinde laboratuvarlardan bağımsız kadavra havuzu ya da soğutucu dondurma dolapları önceden hazır olmalıdır.

Kadavra ilaçlama ve koruma için gerekli diseksiyon malzemeleri ve kimyasallar alınmış ve hazır olmalıdır.

b) Tıbbi Biyoloji, Tıbbi Genetik, Fizyoloji, Biyofizik, Biyokimya ve Mikrobiyoloji dersleri için multidisipliner laboratuvarlar

30 öğrenci için 5 çalışma masasının olduğu bir uygulama laboratuvarı hazırlanmalıdır.

Laboratuvar masalarında en az 2 adet musluk, kaynatma işlemi için tüp sistemi olmalı. Çalışma ortamının oda ısısı şartlarında (25°C) sağlanmış olmalıdır.

Çözelti hazırlama laboratuvarı kurulmalıdır.

En az bir adet kimyasal depo, soğuk depo, giyinme ve yıkanma odası planlanmalıdır.

Tıbbi biyoloji için moleküler sistemler (DNA ekstraksiyon santrifüjü, PCR, elektroforez vd sistemler) olmalıdır.

Biyokimya için gerekli araç (spektrofotometre, santrifüj, pH metre vd) ve gereç olmalıdır.

Çekirdek eğitim müfredatı kapsamındaki enfeksiyon hastalıkları için gereken klinik örneklerde mikrobiyolojik incelemeleri yapmak için gerekli araç-gereç ve hazır preparat setleri olmalıdır.

Her beş öğrenci için hücre fizyolojisi eğitim setleri olmalıdır.

Elektrofizyolojik kayıt sistemi (EMG, EEG, EKG, EOG, organ banyosu) bulundurulmalıdır.

Elektromanyetik alan oluşturma ve ölçme sistemi (Teslametre), 1 adet bulundurulmalıdır.

Spirometre 1 adet bulundurulmalıdır.

Öğrenci adedine (pratik yapacak) uygun Binoküler Mikroskop, mikroskop adedince mikroskop dolabı, eğitim mikroskobu ve görüntüleme sistemi (laboratuvar büyüklüğüne göre LED monitörle desteklenmiş görüntüleme sistemi) bulundurulmalıdır.

Biyogüvenlik Emniyet Kabinleri, Atık Konteynırı, kimyasal depolama kabini, kimyasal çeker ocağı, inceleme örneği saklama dolabı bulundurulmalıdır.

c) Histoloji ve Patoloji dersleri için multidisipliner laboratuvar (en az 5 çalışma masası)

En az 5 öğrencinin oturabildiği masalarla düzenlenmiş asgari 60 öğrenci için laboratuvar kurulması, laboratuvarın havalandırılması, aydınlatılması iyi olmalı, ses akustiği iyi düzenlenmelidir.

En az öğrenci adedince (pratik grubu sayısına göre) Binoküler Öğrenci Mikroskobu, mikroskop dolabı, eğitim mikroskobu ve görüntüleme sistemi (laboratuvar büyüklüğüne göre LED monitörle desteklenmiş görüntüleme sistemi), eğitim preparatları seti bulunmalıdır.

Biyogüvenlik Emniyet Kabinleri, atık konteynırı, kimyasal depolama kabini, kimyasal çeker ocağı, doku saklama dolabı bulunmalıdır.

d) Tıp Eğitimi Laboratuvarı (mesleksel beceri dersleri için gerekli masa ve maketler)
Tıbbi Beceri Laboratuvarı

1. Maket ve Modellerle Tıbbi Beceri Eğitimi Laboratuvarı

Tıbbi beceri eğitim laboratuvarında kazandırılmak istenilen beceriler ile uyumlu bir donanım bulundurulması önemlidir. Özellikle temel eğitimin hasta üzerinde yapılmasının mümkün olmadığı becerilerin kazandırılmasına öncelik verilmiş olmalıdır.

a. Cerrahi dikiş atma ve cerrahi düğüm becerisi için modeller bulunmalıdır.

b. Enjeksiyon eğitimi modelleri bulunmalıdır. Enjeksiyon modelleri:

İV enjeksiyon modelleri, Erkek, kadın ve çocuk tipi kol maketleri, tercihan için dönebilen omuz kası bulunmalı, yüzeysel ve derin damarlara giriş sağlanabilmeli, arter içi girişler için de kullanılabilir.

İM enjeksiyon modelleri, hatalı uygulamada sinyal veren veya alt anatomik yapıları görmek için ayrılabilir parçalar şeklinde üretilmiş olmalıdır.

SC enjeksiyon modelleri bulunmalıdır.

c. Hava yolu,ambu eğitim maketleri bulunmalıdır.

ç. CPR (Kalp akciğer canlandırması) simülasyon modeli (erişkin, çocuk) bulunmalıdır.

d. NGT uygulama modeli bulunmalıdır.

e. Erkek / Kadın idrar sondası uygulama modeli bulunmalıdır.

2. Simüle Hasta Laboratuvarı

Öğrenci sayısı ve eğitim planlamasına göre değişen sayıda en az 2 adet simüle hasta odasına ihtiyaç vardır. Öğrenci sayısı 100 den az olan Tıp Fakülteleri için 3, daha büyük olanlarda 60 ve katları için ilave 1 olmak üzere simüle hasta odası planlanması uygundur.

Simüle Hasta Odasında aşağıda belirtilen cihaz ve donanım bulunmalıdır:

Doktor masası ve sandalyesi, hasta sandalyesi, paravan

Masaüstü bilgisayar (Hastanede kullanılan otomasyon sistemine uygun bir programın yüklü olması tercih edilmelidir),

Video kamera ve kayıt sistemi,

Muayene masası, Etajer, Refleks çekici, Steteskop ve Tansiyon aleti,

Eğitim planlamasına göre bu donanıma Otoskop, Oftalmoskop, EKG cihazı ve benzeri cihazlar ilave edilebilir.

Bu laboratuvar ortamlarının her birinin en azından sınıf mevcudunun % 50'sinin aynı anda eğitim yapabileceği büyüklükte ve donanımında olması istenilmelidir.

3. Sosyal Olanaklar

- a. Toplam 6 yıllık öğrenci sayısının en az %50'sinin aynı anda yemek yiyebileceği büyüklükte yemekhane
b. Kantin ve kafeteryalar.
c. En az 2 spor aktivitesinin yapılabileceği spor salonu
(Öğrenci kulüpleri veya sosyal çalışmalarına tahsis edilecek uygun büyüklükte en az 3 oda olmalıdır)
ç. 20 öğrenciye bir tane olacak şekilde tuvalet ve en az 1 erkek, 1 bayan olacak şekilde duş odaları olmalıdır.

B) Dış Hekimliği Fakültesinde Eğitime Başlamak İçin Asgari Ölçütler

Dış hekimliğinde 8 anabilim dalı bulunmaktadır; bu anabilim dallarının her birinde birer öğretim üyesi ve birer dış hekim öğretmeni istihdamı ve bu öğretim üyesi ve elemanı için yeterli sayıda ünit, talep edilen bir yıllık öğrenci kontenjanı sayısı kadar ünit, bu kontenjanın yarısı kadar simülatör ve klinik öncesi eğitim uygulama laboratuvarı olması durumunda eğitime başlayabilir. Ayrıca Lisansüstü eğitim öğretime başlandığında öğrenci sayısı kadar ünit eklenmelidir.

C) Sağlık Bilimleri Fakültesi/Yüksekokulu'nda Eğitime Başlamak İçin Asgari Ölçütler

Tıp Fakültesi olan Üniversitelerde Sağlık Bilimleri Fakültesi/Yüksekokulu'nda mevcut şartlar yeterlidir. Tıp Fakültesi olmayan üniversitelerde ise asgari şartlar Tıp Fakültesi'nde tanımlanan asgari alt yapı şartları aranmalıdır.

D) Hemşirelik Fakültesi/Bölümü Eğitime Başlamak İçin Asgari Ölçütler

Hemşirelik programlarına öğrenci kabulünde; farklı alanlardan olmak üzere üç hemşirelik öğretim üyesi (tercihan İç Hastalıkları, Çocuk Hastalıkları, Cerrahi alanlarından) ve Hemşirelik Lisans mezunu iki öğretim elemanı olmalıdır.

Hemşirelik Fakültesine öğrenci kabulünde ise 8 ana dalda en az bir öğretim üyesi ve lisans mezunu birer öğretim elemanı olmalıdır.

E) Ebelik Bölümü Eğitime Başlamak İçin Asgari Ölçütler

Ebelik programlarına öğrenci kabulünde; alanından veya Kadın-Doğum hemşireliğinden bir, ilişkili alanlardan iki (Kadın-Doğum Hastalıkları, Hemşirelik Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları) toplam üç öğretim üyesi ve alanından lisans mezunu iki öğretim elemanı gerekmektedir.

F) Beslenme ve Diyetetik Bölümü Eğitime Başlamak İçin Asgari Ölçütler

Beslenme ve Diyetetik programlarına öğrenci kabulünde; eğitimde öngörülen eğitim düzeyini garanti altına almak amacıyla; müfredatın gerektirdiği bilim alanlarından [(Beslenme ve Diyetetik, Tıp (Gastroenteroloji, Endokrinoloji ve Metabolizma, Biyokimya, Tıbbi Mikrobiyoloji, Tıbbi Biyoloji ve Genetik), Gıda Mühendisliği (Besin Hijyeni ve Teknolojisi)] en az üç öğretim üyesi ve üç adet alanından öğretim elemanı programda yer almalıdır.

G) Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Eğitime Başlamak İçin Asgari Ölçütler

Fizyoterapi ve Rehabilitasyon programlarına öğrenci kabulünde; eğitimde ön görülen eğitim düzeyini garanti altına almak amacıyla; müfredatın gerektirdiği bilim alanlarından (Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Tıp, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon, Ortopedi ve Travmatoloji, Nöroloji, Beyin ve Sinir Cerrahisi, Romatoloji, Geriatri, Kardiyoloji, Göğüs Hastalıkları, Plastik Cerrahi, Anatomi, Fizyoloji, Spor Hekimliği) kadroda olmak üzere en az üç öğretim üyesi ve üç adet alanından öğretim elemanı programda yer almalıdır.

Genel İlkeler:

Tıp Fakültesi olan Üniversitelerde Diş Hekimliği Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi/Sağlık Yüksekokulu için mevcut şartlar yeterlidir. Tıp Fakültesi olmayan üniversitelerde ise Tıp Fakültesi'nde tanımlanmış olan asgari alt yapı şartları aranmalıdır.